

Anton Reijn



Antonius (Anton) Nicolaas Reijn is geboren op 4 december 1923 in Hilversum. Hij was de zoon van Christiaan Theodorus Reijn en Gijsbertha Zieltjens. De familie was katholiek. Zijn moeder overleed in 1942. Anton had een twee jaar oudere broer Jury Reijn (1921).

Beide broers waren scout. Anton ging op 21 januari 1939 naar zijn eerste opkomst bij de katholieke Charles de Foucauldgroep in Hilversum en was verkenner van de houtduivenpatrouille samen met Kees Tilburgs, Piet Brouwer en Puk Reijerse. Op 7 juni werd hij geïnstalleerd, samen met Piet. De groep werd opgericht in 1932 en hoorde bij de St. Jozef parochie maar haalde haar leden ook van omliggende parochies waar nog geen groepen waren. De groep had een paarse das met zwarte rand en was vernoemd naar een katholieke Franse kluizenaar. De eerste hopman was Petrus Vermeulen die later oubaas werd van de groep. Jan Bijlaard was hopman vlak voor en in de oorlog. De groep deed mee aan de Wereld Jamboree in 1937. De groep had eerst twee en later drie patrouilles en een stam. Jury was ploegleider van de stam. Anton werd al snel assistent patrouilleleider en daarna patrouilleleider van de houtduiven. Hij is een enthousiast scout, die gelooft in de Wereldbroederschap van Scouting.



Hij hield van januari 1939 tot begin mei 1945 een dagboek bij. In het begin schrijft hij hoofdzakelijk over zijn scoutingactiviteiten, zoals het maken van fietsreizen naar Zuid-Limburg en het behalen van insignes. Later schrijft hij ook over zijn tijd in Duitsland waar hij in het kader van de Arbeitseinsatz heengaat. Regelmatig schrijft hij over medescouts die opgeroepen worden de Arbeitseinsatz om Duitsland te gaan werken. Het dagboek was in het begin met name het logboek van de Houtduiven patrouille.

Tijdens de meidagen van 1940 is hij in Hilversum actief als ordonnans voor een blokpost van de luchtbescherming, samen met zijn broer en de gebroeders Tilburg. Ze brachten de dag door met berichten wegbrengen. 's Middags om 3 uur gingen ze naar de troep voor een sluitingsbijeenkomst omdat bijna allen een dergelijke dienst hadden bij de luchtbescherming.

In de eerste jaren van de oorlog blijft hij schrijven over zijn Scoutingactiviteiten, die na het verbod op Scouting in april 1941, illegaal zijn geworden. Hij haalt het insigne Elektricien (20 juni 1939), Wielrijder (28 juli 1939), Handige jongen (27 januari 1940), Acoliet (14 maart 1940), Pionier (31 maart 1940) en kampeerder (6 augustus 1940). Op 12 juli 1939 wordt hij Verkenner 2e klas en een jaar later op 19 juli 1940 Verkenner 1e klas. Hiermee verdient hij het Groen Geel koord (11 augustus 1940). In die zomer maakt hij samen met Frans Saelman en Kees Tilburg een trektocht naar Limburg, omdat zomerkampen verboden zijn. Hij wordt kroonverkenner en ontvangt op 20 oktober 1940 het insigne Nationale Diensten. Op 16

februari 1941 wordt hij patrouilleleider van de houtduiven patrouille en Kees Tilburgs wordt zijn assistent.

In januari 1942 verklaarde Duitsland dat het noodzakelijk was arbeiders uit de bezette gebieden te verplichten voor de Duitse oorlogsindustrie te werken. In die maand werd in Nederland de Nederlandse Arbeidsdienst ingesteld. Jonge mannen moesten voor deze dienst hun arbeidsdienstplicht vervullen. Nederlandse werklozen waren al vóór die tijd verplicht om werk in Duitsland aan te nemen als ze steun of een uitkering ontvingen. In mei 1943 voerde de bezetter in Nederland officieel de Arbeitseinsatz in. Alle jongemannen tussen de achttien tot vijfendertig jaar kregen een oproep om zich te melden. Omdat dit niet genoeg werkkrachten opleverde, besloten de Duitsers om de leeftijdscategorie te verruimen naar zeventien tot veertig jaar. Ook werden er razzia's gehouden waarbij mensen opgepakt werden die daarna in Duitsland tewerkgesteld werden. Veel jongeren doken onder om aan de Arbeitseinsatz te ontkomen.

Donderdag 18 juni 1942 vertrekt zijn broer voor de Arbeitseinsatz naar Bremen in Duitsland en een jaar later in mei 1943 is hij weer terug. Op 8 juni 1943 schrijft Anton: *Vandaag. 4 jaar aan de wereldbroederschap.* Hij werkte als verwarmingsmonteur der firma E.M. Jaarsma. Omdat dit bedrijf voor de vijand werkt, krijgt Anton voorlopig een Ausweis zodat hij niet tewerkgesteld hoeft te worden in Duitsland. In augustus 1943 vertrekt hij alsnog in het kader van de Arbeitsinzet naar Duitsland. Zijn vriend en medescout Frans Saelman wordt tewerkgesteld in Saarbrücken. Anton schrijft op 12 augustus: *Na afscheid genomen te hebben van allen, gromde de dieseltrein van zeven minuten voor acht op Utrecht aan, waarin wij stonden en onze laatste groeten zwaaiden naar diegene die ons „de laatste eer bewezen.” Zo schommelde we voor wie weet hoe lang op het moffenland aan, waarheen reeds zovelen land- en lotgenoten heen geschopt zijn vóór ons en ik ver-heug me dan ook dat wij nu, nu het de laatste loodjes zijn pas vertrekken en het moet er goed zijn.... tenminste dat zeggen ze!*

In de trein zaten vier Hilversummers; zijn oude schoolvriend Piet Verheul (typograaf), Gerrit Reijersen (sleper), Gerrit Roost (bankwerker) en Anton. Ze worden tewerkgesteld in de Mauser-Werke in Karlsruhe. Hier is ook Han van der Eijk geplaatst, een scout uit Den Haag. Op een gegeven moment komt er een nieuwe jongen bij; Wim Vermaesen. *Ook hij blijkt padvinder te zijn!! No. 4!! Hij is ingesperrt geweest vanwege grenslopen bij Zwitserland omdat hij naar onze bondgenoten wilde. Hij heeft 6 maanden doorgebracht in Schimmeck!!* Waarschijnlijk wordt hiermee concentratiekamp Natzweiler-Struthof bedoeld, dat hier vlakbij ligt. Zijn medescout Piet Brouwer is tewerkgesteld in Stuttgart en heeft per post nog contact met Anton. goedgekeurd voor de Arbeitseinsatz en wel voor de Duitslands radio Anton gaat op 11 september 1943 bij hem op bezoek.

Een aantal keer beschrijft Anton dat hij ook andere scouts ontmoet, maar zonder namen te noemen. Op 21 september 1943 heeft hij een patrouille leider ontdekt van de Sint Paulusgroep uit Den Haag. Op vrijdag 26 november 1943 sneeuwt het en ontmoet hij een patrouilleleider uit Leiden en op 26 mei 1944 schrijft hij over een Hollandse chauffeur die een Hilversumse padvinder is en in Baarn woont.

Anton is niet bang uitgevallen. Ook de bombardementen van de geallieerden op de fabrieken waar de dwangarbeiders werken brengen hem niet van zijn stuk. In juli 1944 brengt hij vijf

dagen door in de gevangenis, nadat hij op de tram ruzie maakte met een Duitser die lid was van de Gestapo. Hij lijkt een paar keer te willen proberen Duitsland te ontvluchten, maar komt toch tot de conclusie dat hij in Duitsland beter af is dan wanneer hij in Nederland zou zijn ondergedoken. Hij doet nu tenminste levenservaring op, al blijft het hem dwarszitten dat hij - weliswaar onder dwang - zoveel wapens voor de Duitsers heeft vervaardigd.

Hij blijft in Karlsruhe tot de fabriek in februari 1945 wordt geëvacueerd naar Teplitz-Schönau in het Sudetenland (nu Teplice in Tsjechië). Naast de installaties uit Karlsruhe werden ook installaties uit Berlijn hier naartoe gebracht om de wapenproductie buiten bereik van de oprukkende geallieerden veilig te stellen. Daar wordt hij door de Amerikanen bevrijd.

Hij trouwde na de oorlog met Anny Otten (1925-2000) en ze kregen drie kinderen. Anton is overleden op 4 mei 2005 in Laren. Hij werd begraven op de R.K. Begraafplaats St. Barbara in Hilversum.

Meer informatie

[Archieven.nl - 1086 Reijn, A. N. \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[Antonius Nicolaas REIJN \(1923-2005\) » Boelhouwer-Beun stamboom » Genealogie Online](#)

[Arbeitseinsatz - Dwangarbeid in nazi-Duitsland | Historiek](#)

[Arbeitseinsatz in Nederland - Wikipedia](#)

[Oudbruin 3.0 | Groep | Charles de Foucauld](#)

[Oudbruin 3.0 | Plakboek | Charles H. de Foucauldgroep](#)

[De Annonce Revue Jaargang 7 nummer 333, 1-6-2005 \(geneaservice.nl\)](#)

[Mauser - Wikipedia](#)

Foto: copyright © Huub Tilburgs

[Koorden - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.